

אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

בעזרת ה' נעשה ונצליח

יום ו' ערש"ק ג' אדר תש"פ

פרשת תרומה

גליון תכ"ב

שנה ט'

מפי ספרים וסופרים

ויקחו לי תרומה

על אנשי העיר מחלה מיוחדת, שהתגבר הדם בעור בשרם ונעשה עורם אדום כדם, וגזרו הרופאים שצריכים לרחוץ את עורם בחומץ חזק של ענבים, וכולם הוכרחו לבוא לראובן ולקנות ממנו חומץ, ומכר את החומץ בסכום גבוה.

וכן הענין בצדקה שכוחה גדול שלא צריך לסלק את הרע ולהביא במקומו טוב, אלא ישאר הרע כמו שהוא ויוצא ממנו טוב, וכפי שהיה לגבי היין שלא נהפך החומץ שוב ליין אלא בחומץ עצמו נעשה לו תועלת, כלומר שהרפואה תבוא מהמכה עצמה, ולכן כתוב וצדקה תציל ממות שאם נגזר "נגף" לא יסתלקו אותיות נגף, אלא יתהפך סדרם לסדר "גפן", וכן בזכות הצדקה יסתלק הנזק מנגע ותמורת סדר "נגע" יהיה סדר "ענג" ועל זה נאמר (דברים כ"ג ו') "ויהפוך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה" דהיינו שהקללה עצמה תיהפך לברכה.

ולפי זה מובן מדוע נקט כאן הכתוב בלשון תרומה, כי אותיות "תרומה" יתהפכו ויהיו "תמורה" דהיינו שיש כח גדול בנדבה וצדקה לעשות תמורה לרע שיתהפך לטוב, שתיבת נגע תתהפך לתיבת ענג ותיבת נגף תתהפך לתיבת גפן וכן כל כיוצא בזה.

(עוד יוסף חי')

צריך להבין מדוע נקט כאן הכתוב בלשון תרומה, והרי תרומה הנזכר בכתוב הוא על מה שמפרישים מהדגן, וכאן שמדובר על דברים שהביאו למשכן היה צריך לומר ויקחו לי נדבה, וכמו שכתוב (ויקהל ל"ה כ"ט) "כל איש ואשה אשר נדב לבם אותם להביא לכל המלאכה אשר צוה ה' לעשות ביד משה הביאו בני ישראל נדבה לה'" כי לשון נדבה יאמר על דבר שאינו מסויים וקצוב להפרישו משיעור מסויים וקצוב, ואם כן לפי זה היה צריך לומר ויקחו לי נדבה.

ויש לומר על פי משל לראובן שהיה מוכר יין בעירו והיה לו באוצרו מאה חביות מלאים יין, והנה בא אדם אחד לאותה עיר והביא עמו מאה חביות יין למכירה, ומכיון שהאורח ידע שלא יצליח למכור את יינו כיון שכל בני העיר די להם בפחות ממאה חביות יין, על כן שכר שני בני אדם מאנשי העיר ואמר להם שישבו במקום שמתאספים אנשים רבים, ויספרו לפני האנשים היושבים שם שכל החביות של ראובן החמיצו, וכן עשו שסיפרו כך לפני אנשי העיר שהחביות של ראובן החמיצו, ומכיון שברית כרותה לשפתיים, על כן כל החביות של ראובן החמיצו, והאורח שמח על כך שמחה גדולה כי עתה כולם יקנו יין רק ממנו, והנה בחמלת ה' על ראובן הביא

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

ויקחו לי תרומה.

כלומר ע"י שירימו מכספם וממונם הגשמי לצורך גבוה, לעשיית המשכן וכליו במצות הבורא ית', בזה ירוממו לי עצמי כביכול, שתהיה בחי' האלקות בהתרוממות, 'מאת כל איש', ר"ל אפילו מאיש הגרוע ביותר, 'אשר ידבנו לבו' פירש"י ז"ל לשון רצון טוב, ר"ל שיהיה לו רצון טוב, 'תקחו את תרומתי', יכולים לרומם האלקות על ידו. (אמרי מנחם)

במעלת ההכנעה לכל אדם

במד"ר כתיב לפרוש הימנה איני יכול לפי שהיא בתי לומר לך אל תטלה איני יכול לפי שהיא אשתך טובה זה עשי לי קיטון אחד עשו לי שכל מקום שתלכו אדור אצלכם, כן הוא התורה"ק, עי"ש במדרש.

הענין הוא שלכאורה איך אפשר להבין שהקב"ה יפרוש מהתורה, הלא בלעדי שפעו והשגחתו הכל כאין וכאפס, ואיך המשל דומה לנמשל? רק הנכון הוא שכשאדם מתגאה ח"ו אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם כמאמרם (סוטה ה.), וכן כל תורה"ק היא תורת אמת, מה' אלוקים אמת, לזאת צריך שילמד באמת, ולכך ניתן לנו כח החידוש מהתורה וכח ההכרעה בתורה, וכמבואר בדרשות הר"ן (סוף דרוש שלישי) ענין תנורו של עכנאי, וזנחנו זוכים לבוא לאמת ע"י שיש לישראל כח ההכנעה, ובה אנו זוכים להכרעה אמיתית בתורה, וע"י ונפשי לכל תהיה זוכים לפתיחת הלב בתורה וזה פתח לבי בתורתך, וזה

כל מסחרו של אדם צריך להיות באמונה

ויקחו לי תרומה. פרש"י ז"ל: לי לשמי יפרישו מממונם נדבה. הרה"ק מאמשינוב בן כ"ק איתן הזקן מווארקא זיע"ע פירש אם אדם עוסק במו"מ ובאמצע מו"מ פורש את עצמו והולך לעבודת ה' זה הוא שמפריש ממנו נדבה לה', והפירוש בדבריו הק' שאם יודע במסחרו שכל תהלוכותיו היא מצדו ית"ש כי הוא הנותן לו כח לעשות חיל, ועוסק באמונה, הוא נדבה לה'.

צדיק מבטל גזירות, ומשפיע טובות לישראל

דבר אל בני ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי, וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחושת (כ"ה, ב'-ג'). ובמדרש (ש"ר ל"ג, ב') הה"ד (תהילים ס"ח י"ט) עלית למרום שבית שבי, כל עלוויך לא היה אלא מן המרום וכו' עיי"ש.

וי"ל הענין, דהנה ישנם כמה מיני צדיקים, אחד שעובד את השי"ת בתורה ובתפילה, ואחד שעובד את השי"ת ודואג גם לבני דורו, היינו שמתפלל עבור כלל ישראל ומבטל גזירות רעות, ויש צדיק שמבטל א"ע ומסור את גופו ונפשו בלתי לה' לבדו, וצדיק כזה חוץ ממה שזוכה לבטל הדינים ולהפוך אותם לרחמים, זוכה לעכב הרבה גזירות רעות שלא יהיו כלל ולא יבואו כלל.

(עקידת יצחק)

על ידי רצון טוב מרוממים את האלקות

הוא בקשת הקב"ה מאתנו קיטון אחד עשו לי, היינו כסא להשראת השכינה ע"י ההכנעה והשפלות וכש"נ (דברים ז, ז) לא מרובכם וגו' כי אתם המעט, היוצא מדברינו אלה שללמוד התורה"ק צריכים אנחנו למדת אמת, למען לבא ע"י האמת להכרעה אמיתית, ולברר הלכה לאסוקי אליבא דהלכתא.

ונוכל להעמיס זאת בפסוק (כה, ב) וזאת התרומה - ויקחו לי תרומה,

תרומה היא המורס והמובחר, וכעין שמצינו בש"ס (גיטין סז.) מתרומות מדותיו של ר"ע, היינו ממובחר מידותיו והתכלית מהתורה, ואיך להגיע לזה הוא מאת אותיות אמת, 'כל איש אשר ידבנו לבו' היינו להתבטל בפני כאו"א מישראל, ולראות בכל איש אשר ידבנו לבו, שיש בו נדיבות הלב, ונדבה הוא רצון טוב כמבואר ברש"י ז"ל, לראות הטוב שבכל אחד ואחד ולהתבטל מפניו, ועי"ז נזכה לביטול והכנעה ונזכה ללמוד וללמד. (שמח ישראל)

ווארט

ראיית פני הצדיקים וסגולתה

כבר זהב טהור יעשה אותה את כל הכלים האלה וראה ועשה בתבניתם וגו' (כ"ה, ל"ט-מ') פירש מו"ח הג' נ"י כי צדיקים נקראים כלים כפירוש הזוה"ק בפ' ויקהל על הקרא "וצמת והלכת אל הכלים וגו', א"כ מצוה שישתכל בצורות צדיקים ויתבונן בעבודתם ויעשה כמעשיהם בתבניתם, וזהו "וראה ועשה כתבניתם".

הרואה פני צדיק משיב לנפשו שפע טוב וברכה, כי עליו חל ושורה אור השכינה (יערות דבש ח"א דרשה י"ב).

(תפילת חיים)

(תורת חיאל)

מרגניתא דיצחק

לע"נ הרה"ח ר' יצחק
בן הרה"ח ר' משה אריה זצ"ל
נלב"ע י' סיון תשע"ד

ויקחו לי תרומה. ולכאורה קשה מהו לשון ויקחו, היה לו לומר ויתנו. וי"ל כי מכל דבר צריך לקחת ממנו התחממות להשי"ת.

(בית אהרן)

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב כסף ונחושת (כ"ה, ב-ג). דהנה כל האדם מחויב לעבוד את הבורא ב"ה במעשה ובמחשבה, שעל ידי הכוונה והמחשבה קדושה, אזי בזה מקים לשכינתא מעפרא, והמעשה הוא בכדי שיתרומם האדם ולהיטיב לעצמו. ובזה מיושב הכתוב כל איש אשר ידבנו לבו, דהוא מרמז על המחשבה, עי"ז תקחו את תרומתי, רצה לומר שבזה יתרומם השכינה בכיכול. וזאת החכמה אשר תקחו מאתם, רצה לומר זה התרוממות אשר האדם לוקח לעצמו, זה הוא בא ע"י המעשה דהוא זהב וכסף ונחושת, רצה לומר ע"י העובדא, ודו"ק.

(קדושת לוי)

אשר ידבנו לבו (כ"ה, ב). מפרש"י ז"ל: לשון נדבה, והוא לשון רצון טוב. ויש לדרקדק מה בא רש"י להשמיענו באמרו "לשון רצון טוב". וי"ל דהנה כתיב "לי הכסף ולי הזהב נאום ה'", א"כ כשאדם נתן צדקה אינו נותן כלום כי הכל של השי"ת, והדבר היחיד שנתן האדם הוא הרצון, וזהו כוונת רש"י "והוא לשון רצון טוב", והיינו דכל מה שיש לאדם לתת הוא רק את הרצון.

(פניני קול מנחם לאדמו"ר מקאליב צוקללה"ה)

מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (כ"ה, ב) היינו שכל אדם צריך לשית עצות בנפשו, לבדוק לעשות מצות טובות, מכל אשר ידבנו לבו מהתאוות החיצוניות, ומדות הרעות אשר הרגיל בהם, מהם יקח דרך לעבודת הבורא ב"ה, באותו החשק ובאותה התאוה ביתר שאת.

(בעל שם טוב)

וצפית אותו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו. נראה לבאר למה לא הזכיר הכתוב זהב טהור אצל החוץ, כדי ללמדינו שכל מה שהאדם עושה כדי להדר את עצמו בעיני האלוקים - הוא ודאי טהור בהחלט, אבל כל מה שהוא מראה חיצוני טהור - אינו טהור בהחלט, כי יכול להיות שהוא עושה כן מפני הרואים, ולבו בל נכון עם ה'.

ד"א לפי שנקיין פנימי הקב"ה מקבלו שהוא טהור המחשבות אבל לטהר את עצמו מבחוץ הוא דבר קשה מאוד, כי מדרך בני עמו לדון את כל אדם לכף חובה, כי מי לנו גדול ממה, ויחבאו עלי דברים, וחשדוהו במה שאין בו, ואם בארזים נפלה חץ שחוט לשונם, מה יעשו אזובי קיר?

ויקחו לי תרומה (כ"ה, ב') מפרש"י ז"ל ויקחו לי לשמי. ודקדקו המפרשים (באלשיך ועוד) אמרו 'ויקחו' דהוי ליה למימר 'ויתנו' עי"ש. וי"ל על דרך זה, דידוע תנו עוז לאלוקים (תהילים ס"ח, ל"ה) ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים (זוה"ק ויקרא ז', ב'), והנה העובדים שלא על מנת לקבל פרס הרי הם בחי' 'ויתנו' כאמור, אבל העובדים על מנת לקבל פרס הרי הם בחי' 'ויקחו' כמובן. אמנם אם הקבלת פרס הוא בכוונה כדי לעסוק בתורה ומצוות שאם אין קמח אין תורה (אבות פ"ג מ"ז). אזי הרי הם ג"כ בחי' 'ויתנו' כמובן. וזהו שנאמר ויקחו במקום ויתנו ופירש רש"י לי לשמי, שאם ה'ויקחו' היינו הקבלת פרס היא 'לשמי' הרי הוא בחי' 'ויתנו' כנ"ל, ודו"ק.

(דברי ישראל)

ושכנתי בתוכם כו' ככל וכו' תבנית כו' וכן תעשו (כ"ה, ח' ט') הלשון מהופך. וי"ל כי איך יכולין בני ישראל לעשות משכן להשי"ת כאשר אמרו במדרש שתמה משה רבינו ע"ה והשיבו הקב"ה אף אחד מהם יכול לעשותו. מכל מקום ודאי נעשה כל זה ע"י התחברות נדבות בני ישראל ואז יש לכל אחד חלק שייכול גם אחד לעשותו. וזהו שכתוב (שם ב') מאת כל איש לכנוס עצמו בכלל ישראל. אבל עכ"ז בני ישראל נתנו רק הנדבה אך הכלל שע"י מעט הנדיבות של איש ישראל חל עליו שם שמים, כי כל מעשה האדם לברר בחי' השראת השכינה שיש בכל מקום, ועי"ז יכול האדם אח"כ לעשות יותר ומברר כח השראת השכינה יותר, ועושה יותר עד אין שיעור, וזהו שכתוב ועשו כו' ושכנתי כו' בכל כו', ועי"ז וכן תעשו, אח"כ בכל השלימות והבן.

(שפת אמת)

במד"ר (פרשה ל"ג) הה"ד כי לקח טוב נתתי לכם תורתא אל תעזבו את המקח שנתתי לכם. ואינו מובן מה הוסיף מפשטא דקרא. ונראה דהא התורה נקראת לקח, ויש עוד לפרש לשון הגבהה כמו שדייק כ"ק אאמו"ר זלה"ה דלעולם לשון לקיחה היא הגבהה, וכבר הזכרנו זה כמה פעמים, והבאנו מכמה מפרשים ראייה לזה, וכאן הפירוש להרים את דברי התורה, וכמ"ש הרב דענין תורה לשמה היא לתועלת התורה ולא לתועלת עצמו לבד. ובפשיטות יש לפרש הדברים דהנה שרשי התורה הם אלקות וניתנה למטה בדברים דהאי עלמא דיני מלוה ולוה וכל סדר נזיקין וכהאי גונא, אך במה שהאדם לומד ברעותא דליבא זו אמצעי לחימה לשרשה, ועל כן נקראת 'לקח'. וזהו הפירוש 'אל תעזבו' את המקח, היינו ענין הרמה שהוא ע"י רעותא דליבא, וזה עצמו הענין בנדבת המשכן י"ג דברים לעומת י"ג מכילין דרחמי והיה בהן חיות ממש עד שנשא את עצמו, וכל זה מפאת רעותא דליבא דומה לתורה כנ"ל.

(שם משמואל)

ומיחדים שמך בכל שבוע תמיד

עוד פירוש, 'מבית ומבחוץ' - רמז לנגלה ונסתר שבתורה. וידוע, שהנסתר יש בו יותר טהרה וקדושה מן הנגלה, על כן לא הזכיר טהור כי אם אצל 'מבית'.
(כלי יקר)

דבר אל בני יקחו לי תרומה (כה, ב). כאשר באה התעוררות פתאומית על יהודי לעשות מצוה או דבר טוב, עליו להכביש את ההתעוררות בלבוש של מעשה ולעשות את הפעולה של המצוה מיד במקום, לא להתמהמה ולא לדחות לזמן אחר, אלא יעשה אותה מיד, כי אחרת, התעוררות עוברת מן העולם ללא שתשאיר סימן או רושם. וזהו שנאמר בפסוק (איכ"ג, ז') מ"א) נשא לבבו אל כפים, את התרגשות הלב יש להעביר אל הכפים, אל הידים ולפעול מיד ובצורה ממשית את הדבר הטוב, ועל כן בעת קבלת התורה כאשר עם ישראל הגיע לדרגה עליונה של התרגשות והתלהבות, וההתעוררות הגיע לדרגת מלאכי השרת, אמר הקב"ה למשה חבל שההתעוררות תעבור ללא רושם, תלביש את ההתלהבות דקדושה למעשה גדול, והוא בנין המשכן. וזה הפירוש ויקחו לי תרומה.

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. ודקדקו המפרשים אמאי לא כתיב ושכנתי בתוכו. י"ל דקאי על עיקר השראת השכינה שהיה על פנימיות נדבת לבם של כל או"א בדיבורו שהיו מקדישים נדבותם לצרכי המשכן, היו ממשכיכים אז בדיבורי הקדושה והיה השכינה שורה על פנימיות הלב של כאו"א בשעת דיבורו והקדשו, ומפני זה כתוב ושכנתי בתוכם ר"ל בתוך הפנימיות לבבם של המתנדבים. ומזה יש ללמוד כמה גדול כח הדיבור של בני"י, הלא אנו רואים בהמה שהיתה חולין אם מקריבה בעזרה היא נפסלת משום חולין שנשחטו בעזרה (קידושין נח), ואחר שהוציא עליה הדיבור לקדושה הוא להיפך אם שחטה בחוץ חייב כרת, וכן חפץ אחר הקדשו אם נהנה בו מעל, וכל זה הוא מחמת דיבורו, מכ"ש אם האדם משבח ומפאר ומהלל בדיבור ליוצרו עושה רושם, וכחו גדול מאוד לעשות נח"ר להבורא ב"ה בדיבורו.
(תפארת שלמה)

מעשי צדיקים

הרה"ק רבי אריה לייב שרה'ס זיע"א (יומא דהילולא ד' אדר)

רבי לייב, הביט בו בתימהון, ואמר בקול רועד: "הלוא סכנת נפשות של ממש ליהודי להיכנס לרחוב הזה, ועוד להעז לקרוא לנסיך הפולני המפורסם לבוא אל אדם שאינו מכיר!". הצדיק השיב לו בתקיפות: "דע לך כי הנני לייב שרה'ס, ועליך לציית לי, שלא תאחר חלילה את המועד". התעלם האיש מאזהרת הצדיק ופנה לענייניו.

פתאום נפלה אשתו למשכב, וכעבור כמה דקות אף שני ילדיו התפתלו ממכאובים. הבין האיש כי הדבר נובע מהקפדתו של האורח, שבוודאי צדיק הוא, וכי לא תועיל ריצתו להזעיק רופאים, אלא עליו לקיים את דברי האורח. בלב נכנע חזר אל רבי לייב והביע את נכונותו ללכת. אמנם פחד ואימה אחזהו, אולם בריאותם של אשתו וילדיו היו בראש מעייניו. רבי לייב הרגיעו והבטיחו כי לא יאונה לו כל רע, וגם בני ביתו יבראו מיד. האיש יצא לדרך, נכנס אל הרחוב המסוכן, אך נדמה היה כי איש אינו רואה אותו. כאשר בא לארמון הנסיך, איש לא גירש אותו, וכאשר שמע הנסיך כי יהודי מבקש לראותו, יצא אליו מיד. מיד כשהזכיר היהודי את שם שולחו, רבי לייב שרה'ס, השתנו פני הנסיך, ובהכנעה הזדרז לצאת מן הבית והלך עם היהודי אל בית המזיגה. בהגיעם שלח רבי לייב את בעל הבית לראות את שלום בני ביתו והוא הסתגר לשיחה עם הנסיך. בשונו לביתו התפלא הנסיך על התנהגותו. מה גרם לו להישמע להזמנת היהודי שמעולם לא שמע את שמו? הוא שלח את משרתו כדי להזמין אליו את היהודי הזקן, אולם התברר כי מיד אחרי שיחתם עזבו האורח ומלווהו את המקום.

התקרבו ובאו ימי חג הפסח. פתאום נעלם המשרת הגוי של בית המזיגה, והופצה שמועה כי היהודי הרגו, כדי להשתמש בדמו לאפיית מצות. היהודי נעצר והחוקרים החלו לענותו כדי שיודה באשמה. לאחר כמה ימי עינויים, לא עמד היהודי בייסוריו ובחר להודות במיוחס לו. צהלז הגויים ואנשי המשטרה על תפיסת היהודי ה"פושע", וכל יהודי האזור נבוכו. היהודי הובא לפני בית המשפט ונפסק דינו למוות, אולם לשם ביצוע גזר הדין נדרשה חתימתו של הנסיך הפולני. להפתעת הכול ביקש הנסיך לדחות את ביצוע גזר הדין. הוא נימק זאת ביציאתו הקרובה ליריד

הרה"ק רבי אריה לייב שרה'ס זיע"א, נולד ב"ז תמוז ת"ץ בעיר ראוונא שבאוקראינה, ונסתלק ביום ד' אדר תקנ"א, המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א שמקום מושבו לפני שעבר למעזריטש היה בראוונא, קירב את רבי לייב לבעל שם טוב הקדוש זיע"א, ולאחר הסתלקותו של הבעש"ט, היה מגדולי תלמידיו של המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א. רבי לייב נמנה על הצדיקים הנסתרים. היה סובב בערים ובעיירות, מבקר בירידים ובמקומות-אחרים, והיה עוסק בדבר מצווה. בייחוד הקדיש מכוונותיו למצות פדיון שבויים והצלת עשוקים מידי עושקיהם. מרבו הבעש"ט הק' קיבל את התפקיד לפרנס את הצדיקים הנסתרים, ודאג לאיסוף הכספים לצורך זה. בעבודה זו נעזר גם ע"י צדיקים אחרים ובייחוד ע"י הרה"ק רבי עזריאל מפולוצק זיע"א. לנדוד בעיירות ישראל, ובנדודיו אלה הביא לידי הצלה גשמית או רוחנית של יהודים רבים.

רבו המגיד הקדוש כתב לו מכתב המלצה, ממכתב זה של המגיד ממעזריטש ניתן ללמוד על אישיותו ועל פעולותיו. המכתב נדפס לראשונה בסוף ספר "דרכי ישרים" שנים ספורות לאחר פטירתו של רבי לייב שרה'ס. וכך כתב המגיד הקדוש: "הנני מן המודיעים נדון האיש הנוכחי הלוא הוא האיש התורני הרבני מוה"ר יהודה לייב בן הרב יוסף, איש הנקרא בפי כל רבי לייב שרה'ס מראוונא, העוסק במצווה רבה שאין למעלה הימנה, כאשר יפרש שיחתו באר היטב פה אל פה דברים שאין להעלותם על הכתב. בכך אם ראוהו אנשים המקשיבים לקולי וסרים למשמעתי, עצתי אמונה להיות לו לעזרו ולסעדו ולהתאמץ את עצמם בכל מיני התפעלות הן בגופם הן בממונם, כי מעיד אני עליו שאין בדבריו שום נפתל ועקש, ועוולה לא נמצא בשפתיו, וירא את ה' מרבים, ואין לך מצווה גדולה מזו".

מסופר: יום אחד, לעת זקנתו, בא עם הרה"ק רבי עזריאל מפולוצק זיע"א, לבית מזיגה ששכן בעיירה קטנה, לא הרחק מהעיר וילנה. הוא לן שם בלילה, ובבוקר אחרי התפילה ביקש רבי לייב מרבי עזריאל, לקרוא לבעל הבית. כשבעל הבית הגיע אמר לו הצדיק: "לך בבקשה אל רחוב הנוכרים, שבו מתגורר נסיך פלוני, ואמור לו שיבוא אליו". בעל הבית, שלא הכיר את

ביקורי אצלך בעקבות הזמנתו של היהודי הזקן שהתארח אצלך. "ודאי, זוכר אני", השיב היהודי. "אם-כן, אספר לך מה אמר לי באותו יום", המשיך הנסיך. "אם יום אחד יבקשו ממך לחתום על גזר דינו של בעל בית המזיגה, בקש לקחתו עמך תחילה אל היריד לקנות סוסים". "כשראיתי את פסק הדין בעניינך, הבנתי שאיש קדוש היה הזקן ודבריו מתגשמים עכשיו. קיוויתי שכאשר אקח אותך עמי אל היריד, ימצא מוצא לצרתך, אולם עתה הנני תמה מה הועילו דברי אותו צדיק?!".

לרגע הזה חיכה היהודי. הוא ביקש מהנסיך לבוא עמו אל הפונדק שבו השאיר את משרתו ואמר: "הנה מצאתי כאן את משרתי שנעלם, ואשר העלילו עליי כי רצחתי אותו". לא היה קץ להפתעתו של הנסיך, אך הוא הוסיף לשאול: "אם כן מדוע הודית באשמה?". הסביר לו היהודי כי לא היה בכוחו לשאת את העינויים. "מכאן תלמד", הוסיף, "כי כל ההאשמות המוטחות ביהודים בשקר יסודן. "בבואם לעיירה נדהמו הכול לראות את המשרת הנרצח בריא ושלם. הוא סיפר לשופטים את אשר אירע. בבת אחת התהפך הדין, היהודי שוחרר והכומר נפל בבור. ליהודי שכרה

הסוסים השנתי, וטען כי הוא נזקק ליהודי הזה שניחן בטבעת עין בסוסים טובים.

הסכימו השופטים, והנסיך יצא עם היהודי אל היריד, מלווה משמר צמוד. בעוברה ביריד הבחין פתאום היהודי במשרתו שנעלם. הלה רץ אליו מיד בהתרגשות ונפל בזרועותיו.

בדמעות סיפר לאדונו כי הכומר המקומי זמם להעליל עליו כי רצח את משרתו. פעם אחר פעם ניסה לשכנע את המשרת הנאמן לברוח לעיר רחוקה, והוא סירב. לילה אחד תפסו אותו גברתנים, הושיבוהו בעגלה ונסעו עמו למרחקים, ושם הותירוהו בודד ואומלל.

"אתמול בלילה", ממשיך המשרת ומספר, "פגשתי יהודי זקן, וזה ציווה עלי לעלות על עגלתו והוביל אותי לכאן אל היריד. הוא אמר לי לחפש אותך כאן, ואכן לאחר זמן רב וחיפושים, סוף-סוף מצאתיך. אבקשך להחזירני לעבודתי, כי לא עזבתי את ביתך מרצוני". באותו רגע נזכר האיש באורח שהתארח אצלו, והבין כי בוודאי הוא שהביא את משרתו אליו כדי להצילו. תחילה לקח את משרתו הרעב לפונדק, ציווה להאכילו כראוי והורה לו לחכות לו במקום. או-אז חזר אל הנסיך עם הסוסים שבחר. מרוצה מהקנייה אמר הנסיך ליהודי: "ודאי זוכר אתה את

אשרי האיש

מגבית פורים תש"פ

ויתנו את הפעמונים בתוך הרמונים וגו' (שמות לט, כה).
 מזה מסתייעי הרמב"ן לפרש שהי' הפעמוני' בתוך הרמונים ממש לא כפירש"י שהי' בין הרמונים אמנם מקרא שלאחריו מסייע לפירש"י דאמר פעמן ורמן פעמן ורמן, ולולי דמסתפינא הייתי אומר או"א דא"ח כי הי' פעמון בלא רמון ואח"כ רמון ופעמון בתוכו ואח"כ פעמון בלא רמון ואח"כ רמון ופעמון בתוכו וכן הי' על שולי המעיל סביב סביב והרמז עפ"י דאחז"ל [ערכין ט"ז]. שמכפר על לה"ר, ונ"ל דלאו דוקא המדבר רע על חברו אלא גם המדבר טוב על עצמו ומתפאר כך וכך עשיתי מע"ט היינו ממש כמו לה"ר על חברו ומי לנו גדול מנחמי' נענש על אמרו זכרה לי אלהי לטובה [סנהדרין צ"ג ע"ב] ומכ"ש מי שאינו מתכוון אלא רק להתפאר, ע"כ הפעמוני' מכפרי' על לה"ר ורמונים עם פעמונים בתוכו מכפרי' על מלאי' מצות כרמון ומשמיעי' קול בחוצות. ועד"ז אמרתי רמז בפסוק פזר נתן לאבינוי' צדקתו עומדת לעד [תהלים קי"ב] פי' כי בנתינת צדקה ישובח גם זה האיש המפאר עצמו שאפי' לנסות הקב"ה הותר [תעני' ט']. מכ"ש לפאר עצמו בזה וזהו פזר נתן לאבינוי' פז"ר ר"ת פ'עמון ז'הב ר'מון פי' שמשמיע קול בנתינתו לאבינוי' מ"מ צדקתו עומדת לעד. (חתם סופר)

~ הושע נא יחידה ליחדך הושע נא ~

היכוננו... היכוננו... למגבית פורים תש"פ למען החזקת העלון

פרטים יבואו בעזהשי"ת בשבוע הבא - פרשת תצוה - שבת זכור

"... בבתי כנסיות... ומיחדים שמך בכל שבוע תמיד..."

ניתן לתרום ב'נדרים פלוס' בקופת "עלון אשרי האיש" בלשונית "מגבית יחידה ליחדך - מגבית פורים תש"פ"

עלון זה נתרם

כתובת מייל של מערכת הגליון

a13215113@gmail.com

הודעה משמחת

ב"ה, לכל המעוניין ניתן לתרום בעמדות "קהילות" וב'נדרים פלוס' הפרוסות בבתי כנסיות ברחבי הארץ והעולם ע"ש "עלון אשרי האיש"

או במספר טלפון ("קהילות"):

073-275-7000, ולהקיש קוד 8915

ובן נגא אכאג פאפלוג, אטאם אא פוינאם לזיג, אגראם אפנאם, זכא אפלוג

לע"נ הרה"ח רבי יוסף אלימלך בן הרה"ח רבי חיים אליעזר ז"ל נלב"ע י"א אלול תשע"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ הרה"ח ר' יצחק בן הרה"ח ר' משה אריה ז"ל נלב"ע בשבועות תשע"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ

מרת מלכה בת הרה"ח ר' יוחנן דב הלוי ע"ה - נלב"ע ד' שבט תשע"ד ולע"נ הרב אברהם בן הרה"ח ר' יוחנן דב הלוי ע"ה נלב"ע ז' אדר תשע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

המעוניין לתרום להוצאות העלון להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבה"ח ישראל פינגנבוים הי"ו,

או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-ן-540321 ע"ש ישראל בנימין פינגנבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.